

KONCEPCE VZDĚLÁVÁNÍ

třídy pro sdružené domácí vzdělávání dětí

Spolu růst

organizované zapsaným ústavem Spolu růst

Doprovázíme děti, aby dokázaly využít své síly, nadání a potenciál při vzdělávání, osobním růstu i v každodenním životě. Vytváříme prostředí, ve kterém mohou být samy sebou a zároveň spolupracovat a učit se jeden od druhého. Na této cestě můžeme SPOLU RŮST.

I. PRINCIPY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

Obecné principy

Vzdělávání ve třídě domácích školáků je postaveno na zohlednění individuálních potřeb každého dítěte v kontextu jeho celkového **rozvoje a naplňování vzdělávacího potenciálu**. **Všechny vzdělávací metody jsou tomu přizpůsobeny.**

Všechny děti ve třídě pro domácí vzdělávání mají rovný přístup ke vzdělávání a péči, bez ohledu na své nadání a potenciál, specifické vzdělávací potřeby, popř. znevýhodnění.

Učitel je v roli průvodce a facilitátora **učebního procesu**, odpovídajícímu vývojovému stupni každého dítěte, jeho individuálním potřebám, zájmům a potřebám odlišných učebních stylů. Učitel je **lídrem v partnerské skupině s dětmi, s autoritou dominantně neformálního charakteru. Je odpovědný za vytvoření otevřeného společenství dětí.** Přispívá ke vztahově přátelské a otevřené atmosféře rovněž směrem k rodičům.

Vzdělávací program vychází ze školního vzdělávacího programu ZŠ Těptín, na který volně navazuje. Klíčovým dokumentem plánování výuky je měsíční plán, který pedagogové sestavují na každý měsíc školního roku v předstihu a seznamují s ním rámcově rodiče dětí i děti samotné. Tyto plány jsou sestaveny podle potřeb a postupně se rozvíjejících schopností dětí. Vzdělávání není motivováno známkovým hodnocením, ale prožitkovým charakterem výuky, který vzbuzuje živý zájem o probíranou látku.

Rodiče jsou do procesu vzdělávání a výchovy ve třídě zapojováni tak, aby se mohli aktivně a podle svých možností a dohody s učiteli účastnit vyučování, nebo aktivně pomáhali s organizací např. projektové výuky, apod.

Učební prostředí je konstruováno tak, aby zaručovalo psychické a fyzické bezpečí dětí, napomáhalo procesu a dosahování cílů vzdělávání. Jde jak o fyzické prostředí třídy, tak o externí prostředí pro výuku zejména v přírodě (klubovna Říčany, volná příroda a les).

Principy konkrétně

Vzdělávání s individuálním přístupem

Děti jsou vzdělávány s ohledem na individuální tempo, zájmy, možnosti a učební styly; rovněž s ohledem na aktuální potřeby dětí a jejich rodin. Domácí úkoly jsou nepravidelné, po dohodě (například v případě delší nepřítomnosti) nebo dobrovolné.

Vytváření společenství

Vzdělávání je zaměřené na spolupráci a kooperativní dovednosti. Děti vedené k zodpovědnosti za svou školu se podílejí na plánování i rozhodování. Klima třídy je tvořeno společně s dětmi – denně se setkáváme v ranním kruhu, který je určen k diskuzi, k navrhování obsahu a plánování výuky, k řešení vztahů ve třídě. Děti se také podílejí na vytváření prostředí třídy, úklidu, výzdobě, apod.

Věkově smíšená třída

Považujeme za přirozené a přínosné, aby se děti různého věku učily společně: v dvouročníkových, popř. tříročníkových cyklech.

Inkluzivní přístup

Přístup k vyučování je inkluzivní. Potřeby žádného z dětí nesmí zůstat nereflekтовány, nebo být považovány za menšinové, či okrajové. Musí být v rámci možností zohledněny při výuce a její organizaci. Potenciál, přednosti a nadání každého dítěte jsou součástí celku, který vzniká jejich propojováním a prolínáním.

Děti se zdravotním postižením nebo znevýhodněním jsou vítané. Vnímáme jako potřebné, aby se děti navzájem učily o svých potřebách a pomáhaly si.

Environmentalní přístup

Považujeme za přirozené a přínosné, aby děti byly vedeny k co nejbližšímu kontaktu s přírodou, aby měly podnětné prostředí k získávání informací o přírodě, a naučily se k ní chovat zodpovědně. Chceme co nejčastější pobyt dětí v přírodě. Využíváme jak pražské lesoparky, tak přírodu v okolí Prahy k půldenním i celodenním výletům.

Škola otevřená místu

Děti jsou vedené k zodpovědnosti za místo, kde žijí. Učí se vylepšovat své okolí, všimnout si problémů i příležitostí – v ekologickém, občanském i sociálním rozměru. Je důležité, aby se učily setkávat a spolupracovat také se staršími generacemi obyvatel města. Děti by měly poznávat, kdo tu žije a jak se mu žije. Škola je otevřená komunikaci s lidmi, kteří žijí v jejím okolí. Součástí výuky je častá návštěva kulturních a jiných institucí (muzea, galerie, památná místa...)

SDÍLENÉ HODNOTY TŘÍDY

- *učíme se zážitkem*
- *dokážeme být sami sebou i spolupracovat*
- *přijímáme druhé, jací jsou*
- *chováme se svobodně a ctíme svobodu druhých*
- *pomáháme druhým, ochraňujeme slabší a zranitelné*
- *mluvíme spolu partnersky*
- *respektujeme společné domluvy*
- *volíme si práci a jsme za ni odpovědní*
- *všimáme si sami sebe a rozvíjíme se*
- *neděláme druhým to, co nechceme, aby dělali nám*
- *všimáme si prostoru kolem sebe a pečujeme o něj*

- *pomáháme si navzájem růst a učit se nové věci*
- *dokážeme být aktivní a iniciativní, i klidní a pokorní*
- *ochraňujeme přírodu i výtvořiny lidí*
- *máme radost ze života*

VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka se vztahuje ke školnímu vzdělávacímu plánu Základní školy Těptín (www.skolateptin.cz). Pro rodiče je toto ŠVP závazné a v případě dlouhodobé absence rodiče musí učivo dítěti doplnit.

Tematická výuka

Pedagog stanovuje měsíční témata a k nim tematické úkoly, které pokrývají všechny předměty, tj. hlavní předměty (český jazyk, matematika, člověk a svět). Výuka je zaměřená na pohyb, kreativní činnosti, zapojení smyslů. Je přirozeně tvořivá, pracuje s tvorbou příběhů, obsahuje verbální i logicko-matematickou složku, bádání, kritické myšlení, tvorbu a ověřování hypotéz. V rámci tématu jsou stanoveny i cíle hudební, výtvarné, technické, praktické a sportovní. Měsíční témata stanovuje pedagog – témata vycházejí z rámcového vzdělávacího programu Člověk a svět. Děti se na začátku měsíce postupně učí klást otázky, na které by v rámci tématu chtěly nalézat odpověď.

V prvním ročníku se děti učí stanovovat a dodržovat pravidla, diskutovat, zaznamenávat, hodnotit svou práci, být zodpovědné za svůj úkol před sebou i ve skupině. Od druhého ročníku se děti samy podílejí na plánování témat, navrhují témata nebo dílčí projekty.

Měsíční plán výuky

Pedagog připravuje a rodičům zasílá předem měsíční plán výuky (viz výše). Měsíční plán výuky není rozepsán podle předmětů, ale podle témat a úkolů, kterými se přímo i nepřímo pokrývají základní předměty a kompetence stanovené rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a školním vzdělávacím programem ZŠ Těptín.

Hodnocení

Dítě je postupnými kroky vedeno k rozhodování a volbě práce. Hodnocení je kriteriální a formativní - častá ústní i písemná zpětná vazba, společné hodnocení práce, individuální rozhovory; děti se postupně učí samy vytvářet kritéria pro výstup své práce. Sebehodnocení je nejprve ústní a postupně i písemné, probíhá v aktuálním čase i v časovém odstupu.

Děti si tvoří dokumentační portfolia. Sbírají a zakládají své materiály k měsíčním tématům. Při této příležitosti probíhá průběžná reflexe pokroku, srovnání prací, písemného projevu atd. Od druhého ročníku se práce s portfoliem prohlubuje, děti jej tvoří jako svůj osobní výstup ze vzdělávání. Na konci prvního a druhého pololetí pedagog píše vysvědčení formou slovního hodnocení, vysvědčení formálně vydává ZŠ Těptín.

Výstupy ze vzdělávání

V souladu se školním vzdělávacím programem ZŠ Těptín žáci splní výstupy ze vzdělávání s dokončeným 5. ročníkem podle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Anglický jazyk

Angličtina je vyučována 3 vyučovací hodiny týdně externím pedagogem. Pokud je to možné, vyučuje se angličtina v jednom bloku. Témata kopírují hlavní vzdělávací měsíční téma. Vzdělávání se zaměřuje na mluvené slovo, poslech, písně, pohyb, kreativní činnosti.

Tělesná výchova

Děti se během týdne věnují plánovaným a organizovaným pohybovým činnostem, pohyb je propojený s výukou (protahování během výuky, tanec, výrazový pohyb, běh, míčové hry, turistika). Běžný pohyb je součástí denního programu do 2. ročníku školy.

Organizovaná tělesná výchova je zajištěna formou pobytů v přírodě, lyžařského výcviku a sportovního kroužku 1x týdně, který je součástí základní nabídky programu družiny. Pohybová výchova (zejména základy atletiky, gymnastiky, míčových her, popř. i plavání), se specificky rozvíjí od 3. ročníku.

Organizace vyučování

Bloková výuka

pondělí – pátek

8 – 8,45 ranní družina

8,45 – 10.15 ranní kruh + 1.blok

10.15 – 10.45 svačina, přestávka

10.45 – 12.00 2.blok

12 – 13 oběd, přestávka

13 – 14.00 3. blok

14 – 16.00 odpolední klub (min 2 pravidelné kroužky týdně)

16.00 – 16.30 vyzvedávání dětí ze školy

Od šk. roku 2018/2019 bude v souvislosti s přesunem do nových prostor posunuto zahájení ranního kruhu na 9,00 hod. Ranní družina bude fungovat nadále od 8,00 hod.

Děti jsou v režimu domácího vzdělávání. Za vzdělávání v takovém případě zodpovídá rodič. Tuto odpovědnost nemůže plně přenést na pedagoga ani organizátora sdružené třídy, nicméně je žádoucí, aby mezi rodičem, pedagogy a organizátorem výuky existovala vhodná oboustranná komunikace. Během ní pedagog rodičům předává informace o tom, jak jejich děti při vzdělávání prosperují, a může přitom doporučit řešení případných potíží.

Komunikace s rodiči

Dvakrát za rok jsou plánované tripartitní schůzky, kterých se účastní pedagogové, rodiče a dítě. Během rozhovoru, který trvá nejméně 30 min, probíhá zhodnocení toho, jak se dítěti ve škole v uplynulém období dařilo. Součástí je sebehodnocení dítěte, které s rodiči a pedagogy označuje, co se mu ve vzdělávání daří, a co méně. Pedagogové poskytují konstruktivní zpětnou vazbu dítěti i rodičům, komentují prosperování dítěte ve škole. Výsledkem rozhovoru je mj. společná dohoda, na čem bude v dalším období s podporou pedagogů i rodičů pracovat. Kromě toho mají rodiče možnost zúčastnit se po předchozí dohodě výuky, sjednat si s pedagogem individuální schůzku.

Zpravidla 3x během školního probíhá setkání organizátora sdruženého vzdělávání a pedagogů s rodiči, na kterém se projednávají otázky spojené s výukou, docházkou dětí do vyučování a navazujících aktivit, i otázky provozní a administrativní.

Docházka dětí do školy

Děti se účastní celého vyučovacího týdne. Z vyučování lze dítě omluvit z rodinných důvodů, například i tehdy, pokud se dítě cítí unavené, apod. Omlouvání dítěte z vyučování by nemělo být nadužíváno. Omlouvat děti lze před vyučováním telefonicky či SMS na telefonní číslo pedagogů. Při dlouhodobější absenci je nutné s pedagogem domluvit individuální vzdělávání podle měsíčního plánu a informovat o situaci zástupce ústavu.

II. CHARAKTERISTIKA TŘÍDY PRO SDRUŽENÉ DOMÁCÍ VZDĚLÁVÁNÍ A JEJÍ ORGANIZACE

Třída pro sdružené domácí vzdělávání

Třidu tvoří děti, které jsou zapsány v domácím vzdělávání, přičemž kmenovou školou, ke které byl proveden zápis většiny dětí k základní školní docházce, je zpravidla ZŠ Těptín.

Třída má kapacitu 19 dětí, je uspořádána jako dvouročníková. Kapacita třídy může být navýšena na 22 dětí v případě, že se organizátor za příznivých podmínek a po dohodě s pedagogy rozhodne otevřít tříročníkovou třídu.

Ve školním roce 2017/2018 je výuka organizována pro žáky v prvním ročníku ZŠ. Ve školním roce 2018/2019 je organizována jako třída pro žáky v prvním a druhém ročníku.

Optimální kapacita třídy je ve školním roce 2017/2018 11 dětí, ve školním roce 2018/2019 je pak plánována na 19 dětí.

V průběhu vzdělávání v pátém ročníku budou děti připraveny na přestup na druhý stupeň základní školy, **a to vč. osvojení výstupů ze vzdělávání v RVP ZV v pátém ročníku.**

Ve školním roce 2017/2018 je třída umístěna v Prostoru 8 ve Šmilovského ul. č. 8.

Ve školním roce 2018/2019 je plánováno přemístění třídy do budovy školy Square ve Svatoslavově ulici 333/6, v Praze 4 Nuslích. Předpokládá se víceleté umístění třídy na této adrese.

Organizace vzdělávání

Organizátorem třídy je zapsaný ústav Spolu růst.

Pro zajištění vzdělávání spolupracuje se ZŠ Těptín.

Úhrada za vzdělávání

Ve školním roce 2017/2018 činí úhrada za vzdělávání dítěte ve třídě 6 500,- Kč měsíčně.

V ceně jsou zahrnuty také odpolední kroužky a družina.

V ceně není zahrnuto stravování a výdaje na dopravu a vstupné do institucí.

Ve školním roce 2017/2018 činí úhrada za vzdělávání dítěte ve třídě 45 000 za pololetí.

V ceně jsou zahrnuty také odpolední kroužky.

V ceně není zahrnuto stravování a výdaje na dopravu a vstupné do institucí.

Úhrady za vzdělávání jsou splatné pololetně, splatnost za první pololetí je 10.6.2018, splatnost za druhé pololetí je 10.11.2018.

Charakteristika učitelů a žáků

Pedagogickou a nepedagogickou činnost ve třídě zajišťuje třídní učitel/-ka, popřípadě asistent/-ka učitele.

Do vzdělávání ve třídě jsou dále zapojeni lektor/-ka AJ a vedoucí kroužků.

Pracovní zařazení pedagogických a nepedagogických pracovníků:

Třídní učitelka:

Je odpovědná za vzdělávací plán na školní rok a jednotlivé měsíční plány a jejich naplňování. Vede vzdělávací a výchovný proces. Vytváří podmínky pro vzdělávání dětí, pro jejich zdravý psychický a sociální vývoj. Sleduje a hodnotí vývoj žáků, reaguje na jejich individuální potřeby, vytváří podmínky pro jejich naplňování. Sleduje interpersonální vztahy ve třídě, pomáhá je rozvíjet a kultivovat. Zajišťuje rovný přístup k dětem.

Spolupracuje s rodiči dětí, zapojuje je podle jejich možností do vzdělávání a výchovy dětí ve třídě. Vytváří pravidla pro vnitřní činnost třídy, pro pedagogy, děti i rodiče. Tato pravidla srozumitelnou formou předává rodičům a dětem.

Pravidelně informuje organizátora třídy o průběhu a výstupech ze vzdělávání, spolupracuje s ním na naplňování vzdělávacího plánu a řídí se jeho pokyny. Rovněž se řídí pokyny ředitelky ZŠ Těptín. Připravuje a vede tripartitní schůzky, (za účasti učitele/-ů, rodičů a dítěte).

Učitelka spravuje portfolia dětí.

Udrhuje si pozici formálního lídra ve třídě, je usazena v roli mediátora a facilitátora v kolektivu založeném na partnerství, respektu a otevřené komunikaci. Svoji ústřední pozici v kolektivu prosazuje primárně prostřednictvím své neformální autority.

Využívá své schopnosti naslouchat dětem, zajímat se o jejich problémy a dokázat jim poradit, pokud o to stojí, stejně jako rodičům. V případě potřeby doporučuje dětem a rodičům využití dalších expertů – poradenských pracovníků, psychologů, či dalších odborníků.

Asistentka pedagoga a průvodkyně v odpolední družině

Ve všech oblastech asistuje třídnímu učitelu. Připravuje pod vedením pedagoga didaktické pomůcky. Po dohodě mezi třídní učitelkou a asistentkou může převzít hlavní odpovědnost za některé z bodů uvedených výše.

Vede vzdělávací a výchovný proces, pokud není přítomna třídní učitelka (po dohodě s třídní učitelkou). Vede vzdělávací a výchovný proces v odpolední části vyučování.

Zápis dětí do třídy

Zápis dětí do vzdělávání ve třídě probíhá primárně v termínech, jež jsou stanoveny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Konzultace k zápisu, vč. rezervace místa pro vzdělávání dítěte ve třídě, mohou být prováděny zástupci ústavu také v jiných termínech.

Před termínem zápisu probíhá setkání s rodiči dětí z lesoparkového klubu Živé děti k vyjádření zájmu o zařazení do prvního ročníku otevřeného v následujícím školním roce. Tyto děti mají u zápisu přednostní pozici.

Zápis dětí do vzdělávání ve třídě probíhá pod vedením pedagogů, ředitelky ZŠ Těptín a zástupce ústavu. Je veden jako rozhovor s rodiči dítěte a s dítětem. Posuzuje se shoda očekávání rodičů a dítěte v oblasti vzdělávání a výchovy s cíli a způsobem vzdělávání, které jsou popsány v tomto dokumentu.

Rozhodnutí o přijetí dítěte do vzdělávání ve třídě dělají ve shodě třídní učitel, ředitelka ZŠ Těptín a zástupce ústavu. V případě převisu poptávky nad nabídkou míst ve třídě, nebo v případě neshody o zapsání dítěte, rozhodne o tom, které děti budou do třídy zapsány, ústav.

Způsob zapojení rodičů do vzdělávání ve třídě

Vedle pravidelných tripartitních schůzek a setkání se zástupci ústavu se mohou účastnit různých projektových dní a aktivit, mohou se po dohodě s třídní učitelkou ujmout určité vybrané části programu.

Rodiče dále na začátku školního roku přispívají výtvarnými potřebami do třídy.

Rodičům se nabízí během roku dobrovolné (sponzorské) financování konkrétních potřeb a pomůcek pro třídu.

Vybavení třídy

Třída je dislokována v místnosti, jež je variabilní, a je členěna do prostor, jež jsou určeny:

- Ke vzdělávání u pracovních stolů
- Ke vzdělávání se zapojením pohybových aktivit
- Ke vzdělávání při využití pracovního koutu pro čtení
- Ke stravování - svačiny
- K dalším činnostem při vzdělávání

Třída je ve školním roce 2017/2018 vybavena třemi kruhovými stoly se židlemi ve velikosti pro děti ve věku do 8 let pro vzdělávání a třemi obdélníkovými stoly ve velikosti pro děti ve věku do 7 let pro stravování.

Ve třídě jsou také knihovna a další skříně, skříňky a police pro výukové materiály, knihy a pomůcky. Bezprostředně vedle třídy je vybavená šatna a toalety s WC pro děti do 7 let.

Dále je bezprostředně vedle třídy kabinet učitelů vybavený pracovním stolem, skříněmi, tiskárnou a kuchyňkou.

Pro školní rok 2018/2019 se při naplnění optimální kapacity počtu dětí a při změně místa, na kterém probíhá vzdělávání, předpokládá úprava vybavené třídy.

Předpokládá se také nárůst položek ostatního vybavení, a to adekvátně navýšení počtu dětí.

Stravování dětí

Dětem je poskytována strava formou obědů a odpoledních svačin, oběd se podává mezi 12-13h, popř. podle programu v jiném čase.

Organizace výuky

Výuka je organizována ve všech pracovních dnech v týdnu, a to vždy v dopoledním a odpoledním bloku.

Dopolední blok začíná v 8,45 – 9hod společným setkáním učitelů a dětí v kruhu.

Dopolední blok končí zpravidla ve 12 hodin.

Odpolední blok je variabilní, v jednotlivých dnech probíhají kroužky, družina, nebo prodloužené vzdělávací aktivity z dopoledního bloku.

Variabilně probíhá výuka mimo prostory třídy, zejména v přírodě, návštěvou kulturních a jiných společenských zařízení, využitím zázemí klubovny v Říčanech, apod.

Kroužky

V odpoledních hodinách, zpravidla od 14 -14,30 nebo 15 hodin, probíhají kroužky volně navazující na dopolední vzdělávání. Jsou součástí programu družiny.

Ve školním roce 2018/2019 bude v odpoledních hodinách organizován školní klub se dvěma kroužky týdně.

Organizace školního roku

Školní rok 2017/2018

Zahájení: pondělí 4. září 2017

Podzimní prázdniny: čtvrtek 26. října a pátek 27. října 2017

Vánoční prázdniny: od soboty 23. prosince 2017 do úterý 2. ledna 2018

Jednodenní pololetní prázdniny: pátek 2. února 2018

Jarní prázdniny nebudou vypsány, resp. bude v termínu od 5. února do 9. února organizován týdenní pobyt na horách s výukou lyžování (ve spolupráci se ZŠ Těptín).

Velikonoční prázdniny: od čtvrtka 29. března do pondělí 2. dubna 2018

Učitelské volno: 30. dubna, 7. května a 15. června

Letní prázdniny – zahájení: 1. července 2018

Školní rok 2018/2019

Zahájení: pondělí 3. září 2018

Ukončení prvního pololetí: čtvrtek 31. ledna 2019

Ukončení šk. roku: pátek 28. června 2019

Podzimní prázdniny: pondělí 29. října a úterý 30. října 2018

Vánoční prázdniny: od soboty 22. prosince 2018 do středy 2. ledna 2019

Jednodenní pololetní prázdniny: pátek 1. února 2019

Jarní prázdniny budou vypsány v termínu stanoveném pro Prahu 2 a potrvají jeden týden (tj. od pondělí do pátku).

Velikonoční prázdniny: od čtvrtka 18. dubna 2019 do pondělí 22. dubna 2019